

VORM

VORM

uitgave van de vakbond leerkrachten aruba

4e jaargang no. 4 april 1973

„mijn juf" is de mooiste van het eiland

YVONNE DIRKSZ: Onderwijzeres op de basisschool en Miss Aruba 1972. Geboren in december, 21 jaar geleden. „Ik ben een boogschutter, mijn moeder zei altijd: je bent lucky, je zal veel geluk hebben in je leven". Haar hobby's zijn het verzamelen van poppen en beertjes (lacht verlegen als ze dit vertelt) naast dansen en lezen. De laatste tijd leest zij veel boeken over kinderen met leerstoornissen. Er zijn nogal wat van dit soort kinderen in de klas.

Ze boft, dat ze af en toe de onderwijszorgen kan vergeten door een totaal andere wereld te vertegenwoordigen, de wereld van de „glamour". Haar dagelijkse zorg bestaat immers uit het lesgeven aan een moeilijke tweede klas op de Martinusschool, vlak bij haar in de buurt.

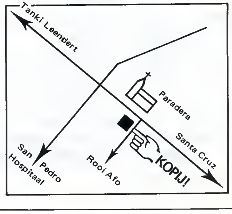
In deze buurt staat het moderne huis van haar ouders, omringd door amandelbomen, cactussen en enkele typisch oude Arubaanse huisjes. Het huis waar voor een der ramen trots de Miss Aruba wisselcup prijkt. Voor ons gesprekje, waar Yvonne enkele indrukken van haar korte onderwijservaring zal weergeven, rijden we naar „Talk of the Town", waar het begonnen is: „Dit hotel heeft mij gesponsord, hier ben ik ook thuis", vertelt ze. Omringd door pool, bar en toeristen vertelt zij wat ze de lezers van Vorm wil laten weten. „We're glad you're here", wordt ons vanaf de palmen toegelachen.

vrede op aarde

— Je bent nog steeds Miss Aruba. De commissie Verkiezingen Miss Aruba 1973 eist je ook op. Zelf bereid je je voor op de Miss World Peace Pageant die in Londen gehouden wordt. Het staat dus in het teken van de vrede, geloof je in vrede?

YVONNE: (haalt glimlachend de schouders op): Eigenlijk niet. De mensen zijn zo eerzuchtig. Ze zijn altijd jaloers op elkaar, als iemand iets onderneemt, zijn anderen meteen vervelend. Maar ik zal wel proberen iets positiefs over vrede te schrijven. Voor die verkiezing in Engeland in juli moeten wij een essay over vrede schrijven. Ook letten de organisatoren op je talenten zoals dansen of muziek maken. Daarom hebben deze Miss-contesten echt wel waarde, je ontmoet allerlei soorten mensen waardoor je even uit het onderwijswereldje komt.

Schrijvers voor „Vorm" die niet wensen dat hun artikel verder wordt gepubliceerd, wordt verzocht bij hun artikel te vermelden: niet voor verdere publicatie.

— Pas je als onderwijzeres wel in die wereld, hoe reageren de mensen daarop?
YVONNE: De mensen vinden het erg leuk, ze vragen altijd of ik wel geduld heb voor die kinderen en welke problemen ik heb met mijn klas.
— Maar let men in die wereld niet teveel op uiterlijke dingen?
YVONNE: (naar beneden kijkend): Ja, maar gelukkig letten zij steeds meer ook op andere dingen zoals kunnen converseren in allerlei talen, een stukje kunnen schrijven zoals dat vredesessay. Daarom ben ik ook erg blij dat ik mijn opleiding gehad heb.
— Weet je dat er steeds meer boekjes over opvoeding tot vrede zijn, doet de school iets aan een soort vredesonderwijs?
YVONNE: Misschien soms wel bij geschiedenis, maar niet veel geloof ik. Daar moeten we echt iets aan doen.

basisschool

— Je hebt nu tien maanden een tweede klas met 21 kinderen. Wat zijn zo je ervaringen van de afgelopen onderwijs maanden?
YVONNE: Ik vind het een prettige baan. We hebben een goed team op school, maar ik heb wel veel problemen met mijn klas waar ik niet uitkom.
— Welke zijn die problemen?
YVONNE: Er zijn nogal wat zittenblijvers, die volgens mij nooit naar de derde kunnen. Het gekke is, dat zij toch wel kunnen rekenen, en goed rekenen (fel!) maar taal, lezen en dictees: total loss. Ook zijn er B.B.O.-klantjes. Ze zijn twee keer in de eerste blijven zitten en dus automatisch naar mijn klas overgegaan. Ze worden erg lastig.
— Wat wordt er aan gedaan?
YVONNE: Ze zijn vorig jaar door een psycholoog uit Curaçao getest, maar we hebben er nooit meer iets van gehoord. Erg jammer van die kinderen. Verder is volgens mij de overgang van klas 1 naar 2 veel te groot. Het rooster is iets nieuws voor ze. Toch zou ik nooit met de kleinste kinderen kunnen werken, zoals in de eerste klas spelenderwijs wordt gedaan. Ik houd van borden vol-schrijven (lacht hierom).

— Een ander punt. Waarom komt de sexuele voorlichting op school eigenlijk niet van de grond?
YVONNE: Ja, dat is een groot probleem, de ouders zijn er tegen vooral in de buitendistricten. Je kunt het echt niet doen als de ouders er tegen zijn. Ze moeten de ouders eerst voorlichten. De mentaliteit van de mensen veranderen, je hebt hier nog veel ... (kijkt mij vragend aan)
— Taboes bedoel je.
YVONNE: Ja, dat is het, dat heb je hier nog veel.
— Weet je dat er weleens kritiek is geleverd op de kleding van de leerkracht. Misschien ken je de uitdrukking wel „juf is niet bukvrij". Draag je zelf mini-kleding?
YVONNE: Nee, ik vind het toch lastig met bewegen. Soms moet je in de klas iets hoog ophangen of je moet bukken om een kind te helpen. Ik geloof niet dat ik zo mini gekleed naar school zal gaan. Maar ik hoorde ook over onderwijzers in hippe kleding of met lang haar, dat is niet erg.
— Over onderwijzers gesproken, je bent lid van de VLA?
YVONNE: Ja, en ik ben ook bestuurslid geworden van de basissectie. Niemand wilde het doen of misschien alleen Nederlanders, maar nu zijn we tenminste met een paar Arubaanse dames. De meeste mensen hebben ook geen tijd of ze durven het niet te doen, teveel verantwoordelijkheid misschien.
— Weet je iets af van de VLA-vrouwenbeweging?
YVONNE: Nee, niet zoveel. Ik kon nooit naar die vergaderingen door dat ik op die L.O.-biologiecursus zit.

a.p.a.

— Je staat nog niet zo lang voor de klas. Je hebt je opleiding in dat APA-gebouwtje genoten. Hoe zie je NU die opleiding?
YVONNE: O, het moet véél meer een praktijkschool worden. De nadruk moet liggen op leren lesgeven, onderzoek doen naar de vele onderwijsproblemen door hospiteren en meedoen met allerlei activiteiten van de basisschool.
— En de theorie dan?
YVONNE: Theorie is voor de praktijk, theorielessen zouden praktijkbesprekingen moeten zijn. Wij komen bijna onvoorbereid op school, je weet niet hoe erg dat is. Je

redactie:	j. jutten, m. wever, g. j. kolmus, o. uyen, mej. e. polak, m. kok, mevr. t. van steenjansen
redactieadres:	paradera 82
financiële leiding:	o. uyen, rooi bosal 20 bank: a.b.n., banknr. v. 62583 t.n.v. „vorm"
layout:	j. en r. de graaff
tekeningen en omslagontwerp:	j. g. m. strick
drukkerij:	v.a.d.

abonnementen (op aruba alleen voor personen buiten het onderwijs): f. 15,— per jaar.

hoofdbestuur vla:

voorzitter:	p. e. croes, emmastraat 40, tel. 1790
secretaris:	c. betram
penningmeester:	j. van dijk, p.o.b. 517
leden:	j. j. n. kuiper, v.w.o./h.a.v.o. mevr. c. norder, ledenadm. en mavo h. ten have, n.o. mej. t. pengel, b.b.o. h. oplaat, b.o. mejuffr. m. pieters, v.o.
bestuursadres:	p.o.b. 582, oranjestad
vergaderplaats:	commercial building, wilhelminastraat

kunt zoveel leren van de mensen in de praktijk, de mentoren. De éne week praktijk, de volgende week theorie is veel beter.

— Hoe zijn je ervaringen als kwekeling en als hospitant geweest?

YVONNE: Ik heb heel goede mentoren gehad, en dat is belangrijk. Want je bent — vooral in het begin — erg bang en geremd. Daarom is een goede band met de mentor echt het belangrijkste. Ik heb veel aan hun „teachings tips" gehad. Toch moeten ze de kwekeling niet teveel voorzeggen, ze moeten ook zelf ontdekken hoe je kunt lesgeven. Alleen moeten de kwekelingen de raad van de mentor of mentrice echt wel opvolgen.

— Soms vertellen de mentoren weleens dat de kwekelingen zich niet aan afspraken houden, de Nederlandse taal niet beheersen, bijna niets van de stof van de basisschool afweten, passief en linkshandig zijn.

YVONNE: Dat kan wel, maar als er geen goede band kwekeling-mentor is komen de positieve kanten nooit naar voren. Maar ook leer je pas als je eenmaal leerkracht bent hoe je goed moet lesgeven.

— Waarom klagen studenten zoveel?

YVONNE: Misschien omdat ze onzeker zijn, angst voor tentamens en examens. Je weet niet wat je eigenlijk wil in je studietijd, je ziet alleen maar negatieve dingen en je voelt je in de steek gelaten door de leraren.

— Wat zouden de leraren daaraan kunnen doen, het is toch niet prettig werken zo.

YVONNE: Beter naar de studenten luisteren en met ons praten over bijv. hoe je iemand bij een tentamen beoordeelt. Niet direct afbreken zo van „IK weet het beter" (neemt een uit-de-hoogte-houding aan). We zijn geen kinderen, maar dames en heren (schaterlacht). Dus meer contact en samenwerken, maar eigenlijk is het gebouw te klein voor een goed contact, je krijgt veel spanningen.

— Zeg, dat wel: die spanningen zijn er voortdurend. Als je experimenteert met het didactisch principe zelfwerkzaamheid door opdrachten te geven wordt er gezegd dat er geen les gegeven wordt. Als je colleges geeft om de andere uren individuele besprekingen te houden is dat ook niet juist. De boeken (serie de Nieuwe Kweekschool) zijn te Nederlands en slaan helemaal niet op de praktijk hier, zegt men. Maar als je onderwijskrantenartikelen bespreekt is dat op een goedkope manier van een les afkomen. Zou een school toch niet veel beter zijn in plaats van zo'n vrijere akademie?

YVONNE: Nee, overal wordt geklaagd. Dat merk ik ook bij allerlei activiteiten buiten het onderwijs. Mensen zeggen altijd negatieve dingen over elkaar. Maar op zo'n school zijn dat maar een paar leerlingen, de meesten studeren gewoon door. Wel moeten de leraren véél meer zeggen wat ze precies willen, vooral duidelijk zeggen, bijv. dat je iets zelf moet uitzoeken of zo, of dat je voortaan op zo'n manier lesgeeft. Het is erg moeilijk om zelf aan het werk te gaan, dat moet je leren. Vooral tegen tentamentijd raak je in paniek en dan gaat iedereen klagen.

— Iets anders: Hoe zou volgens jou een zelfstandige Arubaanse Pedagogische Academie opgezet moeten worden? Dus niet naar Nederlands model.

YVONNE: Echt veel meer praktijk. De leerlingen moeten de problemen op de scholen onderzoeken. Verslagen en scripties bewaren en gebruiken voor de theorie en bibliotheek. Boeken importeren uit landen hier in de buurt. Onderzoek hoe de onderwijsmensen in de praktijk de APA willen hebben.

— Toch blijf je bij zo'n teachers training college met het grote probleem zitten: de selectie. Wij testen niet en wijzen niet af aan het begin. Wat zouden volgens jou geschikte eigenschappen van een leerkracht zijn?

YVONNE: Hij moet geduldig zijn. Organisatietalent hebben. Een leider, gids van de kinderen zijn. Zelfverantwoordelijkheid dragen en niet steeds op andere mensen steunen. Humor bezitten, leuk met de kinderen kunnen omgaan. Maar ze moeten echt wel selecteren in het begin.

onafhankelijkheid

— Heb je weleens gedacht over het onafhankelijkheidsvraagstuk van je land.

YVONNE: We moeten wel zelfstandig worden, maar er zijn nog zoveel problemen. Misschien moeten we wel een ander moederland zoeken (lachend). En dat probleem Aruba-Curaçao, daar kom je ook niet uit.

— En de Nederlanders?

YVONNE: Soms zijn er weleens mensen die tegen de Nederlanders zijn. Die mensen denken dat de macamba's alleen voor het geld komen en niet hun best doen om de Antilliaan te leren kennen, bijv. door papiaments te leren spreken.

— Hoe denk je over de toekomstige voertaal?

YVONNE: Ach, ik geloof dat je met Engels veel verder in de wereld komt. Engels is meer wereldtaal dan Spaans, maar voor de omgeving moet je ook wel Spaans kennen. Bij de verkiezingen in Puerto Rico en de opening van het toeristenbureau in Caracas heb ik veel Engels moeten praten.

— Maar dat is toch alleen in internationale kring?

YVONNE: Ja, dat is wel zo.

vrouwelijkheid

— Tot slot van ons gesprekje wat persoonlijker vragen. Wat vond je nu enger het kweekschoolexamen of de Miss Aruba-verkiezing?

YVONNE: Dat weet ik niet precies hoor. Op de Missverkiezing droeg ik geen bril, waardoor het een voordeel was dat je niemand kon zien (giechelend). Alleen in badpak optreden vond ik wel wat eng. Bovendien was ik bijna te laat want mijn jurk was kapot doordat ik met mijn hakken erin getrapt had.

Voor het examen heb ik hard gewerkt, er tussen door naar cocktailparties voor die verkiezingen. Ik heb veel steun gehad van mijn klasgenoot Martha Falconi. Maar in de examentijd zijn de studenten veel te veel in paniek, ze steken elkaar aan.

(vervolg op pagina 7)

bestuurs-mededelingen

De maand maart stond in het teken van de voorbereidingen voor de Algemene Jaarvergadering van 29 maart. In de periode 22 februari tot 22 maart vergaderde het hoofdbestuur drie maal. De vergadering met de schoolbesturen werd verschoven naar 26 maart. Door de secties en werkgroepen werd het kantoor in dezelfde periode tien maal gebruikt.

Daar de verstrekking van DDT bleef voortgaan, protesteerde het H.B. met een telegram bij het B.C. Hoewel de schoolartsendienst n.a.v. ons ingezonden stuk en dit telegram erg boos werd, blijft de VLA van mening, dat nu in Amerika en Europa DDT niet meer gebruikt wordt, i.v.m. milieuverontreiniging, dit eveneens op Aruba het geval niet meer mag zijn, temeer daar reeds door de gezondheidsdienst werd toegezegd dat de verstrekking gestaakt zou worden. De VLA vroeg inmiddels inlichtingen aan bij de World Health Organization. Een gesprek met de artsen van de schoolartsendienst kan echter pas plaatsvinden, als deze instantie de verstrekking van DDT definitief stopzet en als de gevraagde inlichtingen van de WHO binnen zijn.

In verband met verschenen publikaties in de plaatselijke pers naar aanleiding van het niet doorgaan van het schoolcarnaval besloot het HB te reageren, daar sommige commentaren ronduit hatelijk, volkomen onjuist en niet ter zake waren. Opmerkelijk is dat weer de felste kritiek kwam van een tweetal kranten, waarvan de verslaggever(s) niet checkte(n) bij de organisatoren of zijn (hun) versie wel juist was (waren). De derde krant toonde zich een betere „vriend", informeerde wel en was daardoor veel objectiever in zijn commentaar. Het HB is van mening, dat door een dergelijke onjuiste berichtgeving de image van de onderwijzer schade lijdt. Dat hierdoor ook het onderwijs benadeeld kan worden (door een aversie van ouders en leerlingen tegen een onderwijzer of de onderwijzers als groep, kan de leersituatie ongunstig beïnvloed worden) schijnt men niet te beseffen.

Het ANAAF-bestuur (de pm. van het HB is hiervan penningmeester) had eindelijk na maanden wachten een gesprek met de minister-president op 21 maart j.l. Tijdens dit gesprek werd o.a. gesproken over de positie van de gehuwde vrouw, zwangerschapsverlof, pensioenregelingen etc. De minister-president deelde mede, dat een besluit, waardoor een landsoverlegorgaan voor onderwijszaken ingesteld zal worden voor leerkrachten werkzaam bij het bijzonder onderwijs, ter tekening bij de gouverneur ligt. De landsregering is bereid om bij de eilandsbesturen te entameren, dat er een afzonderlijk contract mogelijk wordt voor gehuwde vrouwen, waarin ook de mogelijkheid van zwangerschapsverlof opgenomen wordt. De RPC en de werkgroep dames bestuderen nu de mogelijkheden.

Abonnementen (op Aruba voor personen buiten het onderwijs): f. 15,— per jaar. Nu, voor de rest van het jaar, nog slechts f. 9,—.

OPROEP ! ! !

Ter inventarisering wil de werkgroep van vrouwelijke leerkrachten een lijst samenstellen van alle beschikbare vrouwelijke leerkrachten die zich graag geplaatst zien in ons onderwijs.

U kunt zich schriftelijk aanmelden bij:

mej. D. L. Rovelet, Dirkszstraat 17,

San Nicolas, tel. 6357

Eventuele inlichtingen zal zij u ook gaarne verstrekken. Gelieve te vermelden: naam, adres, telefoonnummer, (on)gehuwd, bevoegdheid, godsdienst, leeftijd, diensttijd, nationaliteit.

Werkgroep van vrouwelijke leerkrachten

van de sekties

mavo-sektie

Jaarverslag Mavo-sektie VLA over het jaar 1972
Tijdens de sektie-jaarvergadering van 27/1 — bezocht door 17 leden, het bestuur inbegrepen — werd het oude bestuur in zijn geheel herkozen. Tijdens deze vergadering werd een sectie-huishoudelijk reglement vastgesteld.
Het sektie-bestuur bestond uit de volgende personen: mej. W. Schaap, voorzitster; J. J. Bosman, secretaris; E. Dongen, penningmeester, frère Arnold en A. v.d. Mheen, commissarissen. Tegen het einde van het jaar kwam daar mevr. C. Norder bij als vertegenwoordigster van het hoofdbestuur.
Er zijn bestuursvergaderingen gehouden op 17-1, 22-2, 14-3, 17-8, 20-9, 24-10, 29-11 en 4-1-'73, meestal bij één van de bestuursleden thuis.
Als belangrijkste activiteiten kunnen genoemd worden (er waren niet zoveel): op 29-2 de (voortgezette) discussie-avond leerkrachten zesde klas en brugklas, die in een plezierige sfeer werd gehouden. Zitting in het „forum" hadden: mevr. Vellinga en de heren Jutten, van Grinsven, Bastiaanse en frère Arnold. Een voortzetting van de discussie zou in „Vorm" worden gehouden, hier is helaas niets van terechtgekomen.
Een poging van het bestuur om te komen tot een mavo-cabaretgroep ging ook de mist in, omdat de belangstelling van de kant van de leden nihil was.
Op 24 maart moest de mavo-sectie de Algemene ledenvergadering organiseren (de barbecue ging er goed in!) Op 3 oktober werd een excursie naar de Lago georganiseerd. De belangstelling was verheugend groot. Jammer was het, dat het tóch weer een toeristische rondleiding werd, hoewel uitdrukkelijk anders was beloofd.
In november had een deel van het bestuur een gesprek met de heren Heidenrijk en Herrera van het Colegio Arubano over de toelating van mavo-4 geslaagden tot havo-4.
Een voltreffer was de autorit op 18 november, waarbij alle VLA-leden eens een kijkje konden nemen op de diverse mavoscholen. Het dansfeest na afloop was zeer geanimeerd. De familie Norder won de eerste prijs. Van enkele leden werd het voorstel gehoord om hiervan een jaarlijks terugkerend evenement te maken. Welke sectie volgt? Een woord van dank nog aan de heren Ben Weerink en Jan van Steen!
Eind december 1972 bedroeg het ledenaantal van de sectie 116.

j. j. bosman, secretaris •

Ik zeg in antwoord op veel vragen:
'k Lees „Vorm" graag en heb het lief.
Maar één probleem blijft altijd knagen:
Is „Vorm" nu substan- of imperatief?

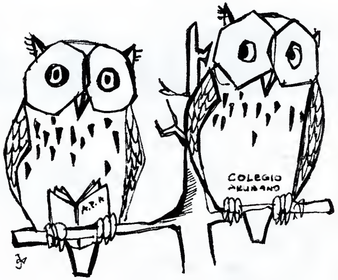
ERNST

A friend of mine, his name's John Brigham,
Works very hard to earn a living:
He 's digging graves, but doesn't dig' em.

EARNEST

onderwijsadel

„De golven die andere sektie af en toe danig in beroering brengen, worden bij de „onderwijsadel" van Aruba slechts als ongevaarlijke rimpeltjes verwerkt", stond er in het jaarverslag van de v.w.o.-h.a.v.o.-h.b.o.-sektie, in het maartnummer van Vorm.
De inkt van deze woorden was nauwelijks droog, of de sektie knalde uit elkaar.
De onderwijsdag op 19 maart ging niet door, de drie sprekers van de APA hadden zich teruggetrokken.

Hoe zit dat met die fabeltjes?

We zullen geen oorzaken opsporen, ik ben al moe genoeg. Bovendien zou het waarschijnlijk toch uitdraaien op een nietes-welles verhaal. Eén ding is duidelijk geworden: de APA en het Colegio moeten niet in één sektie zitten. Op grond waarvan zouden ze dat doen, omdat ze zo ongeveer een zelfde studieniveau hebben en dus gezellig met elkaar kunnen babbelen?
De problematiek van de APA en die van het Colegio verschillen sterk van elkaar. De APA is vrijwel volledig gericht op het basisonderwijs, terwijl het Colegio zich daar slechts sporadisch mee bemoeit.
Laat v.w.o. en h.a.v.o. één sektie vormen en APA met de b.o.-sektie samenwerken.

johan jutten •

*

INFLACION

I. definición

Bou di inflación ta worde comprondé un periode di **subimento** general di precio di producto y mediosnan productivo. E contrario di inflación ta deflación, es decir un periodo di bahamento general di precio di producto y mediosnan productivo.

II. consecuencianan

Como den caso di inflación y deflación e cambionan di precio ta traha den dirección contrario, esaki lo ta e caso tambe cu e consecuencianan.
Den tempo di inflación, hende cu tin debe y ta haci **ganashi** tin **probecho** a costo di hende cu tin placa afó y hende cu tin **entrada fiho** (por ehempel hende cu pensioen).
Pasobra ora e precionan **subi** hende cu tin placa afó no por cumpra e mesun cantidad di producto mas, manera nan por a cumpra si nan a worde pagá promé cu e precionan a subi. Hende cu **entrada** fiho lo **ripara** cada biaha cu nan cobra atrobe nan por cumpra menos, pasobra tur cos a bira mas **caro.**
Deflación di otro banda, ta favorece hende cu tin placa afó y hende cu entrada fiho, a causa di e bahamento di precio y consecuentemente e biramento barata di producto.
Inflación ta un fenómeno hopi mirá den paísnan **desarollá** pero tambe den paísnan subdesarollá.
Si e no worde tení den man suficientemente por degenerá di un **inflación ligero** via un **inflación abierto** den un **hyperinflación.**
1. Den caso di un **inflación ligero** of scondi e consecuencianan den **ningún sentido** mester ta negativo; e por hasta bai huntu cu un **crecimiento económico acceptable,** loke ta e caso den paísnan desarollá.
2. Peligroso e ta bira ora e degenerá den un **hyperinflación,** unda e precionan ta subi asina tanto cu placa ta bira sin balor y tur hende ta **corre** cumpra **mercancia** (promé cu e precionan subi mas!)
Esaki lo trese tal **stagnación** y **desorganisación** den e proceso económico, cu nos por paria di un **crisis.**
E hyperinflación a sucede mas tanto den temponan di **guerra** y ta sucede ainda den paísnan **subdesarollá.** E paísnan aki cu no por solucioná e problema di inflación ta hanja nan mes den problema grandíssimo loke ta nan crecimiento económico, pasobra e subimento di precio ta causa **gran inseguridad** den e bida economico.
3. Un inflación abierto según e tendencia di e subimento di premionan, mester worde huzgá na e grado di peligro y si gobierno mester actua of no.

III. metanan incompatible

Den práctica a resulta cu:

- empleo completa
- libertad di mercado
- y un nivel di precio constante

na mesun tempo no ta realisabel. Esaki ta pone e gobiernonan den un dilema ora nan ta formula nan política económico pa **escoge** un di e posibilidadnan alternativo. Den paísnan capitalista unda libertad di mercado ta di importancia esencial, e libertad aki lo worde mantení mas tanto posibel. E consecuencia ta cu e otro dos metanan constantemente ta den conflicto cu otro.

Asina cu e acento worde poní ariba un nivel di precio estable e empleo completo ta bin den peligro y si pone e acento ariba empleo completo, e nivel di precio estable ta bin den peligro. Aki **concesiónan** mester worde hací loke ta e metanan, **según** e **bistanan** di **gobierno.**

IV. midimento di inflación

Pa midi e subimentonan di precio nan ta usa un **cifra índice** (indexcijfer). Un cierto nivel di precio ta worde poní ariba 100, y tur cambio di precio ta worde basá aki riba.
Na Antillas nos conoce por ehempel e **cifra-indice di precio di consumición familiar (prijsindexcijfer van de gezinsconsumptie).**
Esaki tabata na dec. 1970 = 100
dec. 1971 = 104,4
apr. 1972 = 105,5
Aumento dec. 1971 compará cu dec. 1970 - $\frac{104,4}{100} \times 100\% = 4,4\%$
Aumento apr. 1972 compará cu dec. 1971 - $\frac{105,5}{104,4} \times 100\% = 1,05\%$

V. midimento di inflación

Inflación ta un proceso cu una bes cu el a cuminsa ta sigui draai den forma di un **spiral di sueldo** y **precio.** Esey kier meen cu si e precionan subi, e sueldonan ta subi, e ora e precionan na nan turno ta subi atrobe etc. Laga e proceso aki sigui, por ta peligroso. Pesey **gobierno** ta purba crea comprensión cerca **dunadornan di trabao** y **trahadornan** pa solucioná e problema conhuntamente - tripartite -

- mustrando e dunadornan di trabao ariba nan responsabilidad loke ta **subimentonan di precio,**
- y e trahadornan pa nan moderá nan **exigencianan di sueldo.**
- y nan mes teniendo **vigilancia.**

Na Antillas nos ta asina lew awor cu nos conoce un **ordenanza pa precio,** cu ta prescribí **precio máximo** si ta necesario. Pero nos no ta asina lew ainda cu nos tin **guíanan** legal loke ta concerní **sueldonan.**
Por **lo demás** gobierno **ta trata** cu ayudo di un **ordenanza pa indicación di precio,** cu ta obligá tur comerciante pa pone un precio ariba su productonan, di desarollá e **sentido di precio** di e consumidor, door di cual e consumidor tambe ta tene un cierto vigilancia. Loke nos no conoce ainda na Antillas, pero indudablemente ta importante ta un **sindicato di consumidornan** (consumentenbond), cu ta informá y consehá e consumidor y ta mustré cua productonan ta razonabel den prijs y cual no. Cumprando **concientemente** e consumidor por lanta e **concurrencia entre** di e comerciantenan, loke ta causa un cierto presión ariba e precionan.

VI. economía antillano y inflación

Antillas tambe tin **probecho** si e sueldonan y precionan ta desarollá constante. Mas tanto ainda pasobra e aparato productivo ta al momento insuficiente pa duna suficiente empleo mientras cu e **inversión local** ta insuficiente pa jena e „gap" aki. Pesey nos ta depende principalmente di **inversiónnan di exterior.** Invertidornan stranhero semper ta traha un **calculación económico** pa **huzga** cua país ta mas **barata. Además** nan lo **investigá** tambe nan **posibilidadnan di venta.** Ya cu sueldonan y salarionan ta un **gasto grandi** pa hopi **empresa,** e punto aki lo ta hopi importante ora di tuma e decisión di e inversión.
Por lo demas nos ta depende pa gran parti ariba:

- **importación** di mercancia, cu frecuentemente den exterior ya ta bao di influencia di inflación. Si den nos economia mes tambe tin un inflación e ora nos ta mira un **efecto doble,** cu ta manifestá su mes den **henter** e economía.
- si nos kier stimulá nos **exportación** e ora nos precionan mester keda competidor compará cu esunnan di exterior. Si nos no **logra** esey pa via di e inflación, e ora nos prosperidad lo bai atrás.

E punto di bista ariba mencioná tin como consecuencia cu e problema di inflación ta **sumamente importante** pa Antillas y nos tin probecho si e worde **combatí efectivamente.**

VII. resumen

- Inflación y deflación ta contrario di orto, unda cierto gruponan den comunidad ta worde **favorecé** of **perhudicá.**
- Den un economía capitalista tin metanan incompatibel ora kier combatí inflación.
- Inflación ta **worde midí** cu cifra-Indice.
- Inflación por worde solucioná solamente door di cooperación di gobierno, dunadornan di trabao y trahadornan.
- E economía Antillano tin probecho si e inflación worde combatí efectivamente.

Fuente: Paul A. Samuelson - Economics; Th. J. M. Tijssen - Nota inzake het prijsbeleid.

drs. o. van trikt •

Verklarende woordenlijst op pagina 7.

voor onze nederlandse lezertjes:

subimento	stijging	**exigencianan di sueldo**	looneisen
ganashi	winst	**vigilancia**	toezicht
probecho	voordeel	**guianan**	gidsen
subi	stijgen	**por lo demás**	overigens
ripara	merken	**ta trata**	tracht
caro	duur	**mientras**	terwijl
desarollá	ontwikkeld	**inversión local**	lokale belegging
den ningun sentido	in geen enkel opzicht	**huzga**	oordelen
crecimiento	groei	**además**	bovendien
metanan	doelen	**gasto**	uitgave
escoge	kiezen	**empresa**	ondernemingen
según	volgens	**henter**	hele
bistanan	gezichtspunten	**logra**	bereiken
midimento	het meten	**sumamente**	uiterst
subimentonan di precio	prijsstijgingen	**favorecé**	bevoordeeld
		perhudicá	benadeeld
		worde midí	wordt gemeten

Mijn hulp verlangde extra hulp,
Dus nam ik maar een hulp hulp
Maar nu weer vraagt de hulp hulp hulp
En wil een hulp hulp hulp hulp.

ERNST

mijn juf is de mooiste . . .

(vervolg van pagina 3)

— Kon je het later wel combineren: het Miss Aruba zijn en tegelijk onderwijzeres.
YVONNE: O, jawel. Soms ga je uit als er buitenlandse gasten komen, maar ook weer niet zoveel als de mensen denken. Gelukkig krijg ik vrij als ik ergens bij moet zijn, bijv. de opening van de airport vorig jaar. Toen viel er iemand van de APA voor mij in.
— Je bent nu eigenlijk zelfstandig, je hebt een eigen inkomen, een auto gewonnen, heb je een „by-side"?
YVONNE: Ja, ik heb een vriendje (dit laatste woord wordt zachtjes uitgesproken). Hij werkt bij het waterenergiebedrijf. Verder zou ik ook best een tijdje in een ander land willen wonen voor de afwisseling.
— Zou je met een vakgenoot, een onderwijzer dus, getrouwd willen zijn?
YVONNE: (lachend, met een gezicht van hoe kun je dat nou vragen): Ik trouw met degene van wie ik houd.
— Het is nu bijna Pasen 1973. De paaseieren van de APA-kip zullen, naar we hopen over enkele weken uitkomen. Heb je een speciale paaswens voor de examenkandidaten?
YVONNE: Ja, ze moeten de stof echt goed bestuderen, liefst samen met iemand. Verder moeten ze vertrouwen hebben in de leerkracht en vooral in zichzelf.

g. j. kolmus •

antilliaanse economie

kenmerken

De Nederlandse Antillen bestaan uit zes economisch *weinig verbonden* eilanden (op Aruba kennen we alleen het Amstel bier uit Curaçao). Oorzaak: aanwezige bedrijven richten zich voornamelijk op het *buitenland*.
Voorbeelden:

Aruba en Curaçao:	hotels en olie-industrie
Sint Maarten:	hotels
Bonaire, Saba en Statia:	vrijwel geen bedrijven, dus arm.

Naast bovengenoemde bedrijven alleen nog veel handelsbedrijven maar weinig overige industrie. Gevolg: *minder veelzijdige* en dus kwetsbare economie.
Voorbeeld: Sinds vijftiger jaren automatisering Lago en Shell olieraffinaderij. De *werkloosheid* die daardoor ontstond werd noch door vertrek naar Holland noch door nieuwe bedrijven in voldoende mate opgevangen.
De overheid heeft als één van zijn taken iedereen aan werk te helpen, doch in ons land lukt dit niet (bijna 20% werkloosheid). Gevolg: *inkomen* van ons allemaal (nationale inkomen) *groeit niet* elk jaar, zoals bijvoorbeeld in Puerto Rico en Nederland.
Kapitalistisch economisch systeem zorgt verder voor *ongelijke verdeling* van het *inkomen*. Gevolg: grote verschillen tussen arm en rijk. Er bestaan bijvoorbeeld nog geen werkloosheidsuitkeringen in ons land.
Bijna alle levensmiddelen e.d. moeten worden ingevoerd uit het buitenland. De handel, die de goederen distribueert werkt zeer inefficient (veel kleine zaken). Daarbij is er onvoldoende prijsconcurrentie. Gevolg: *hoge kosten van levensonderhoud* en steeds *stijgende prijzen. Overheid* grijpt nog *te weinig in* en met te weinig effekt (handelaren hebben vooral op Curaçao sterke invloed in de politiek).

samenvatting economische kenmerken nederlandse antillen

1. open economie (gericht op buitenland).
2. minder veelzijdige economie (slechts twee pijlers).
3. stagnerende groei (inkomen blijft gelijk).
4. vrij hoge werkloosheid (bijna 20%).
5. ongelijke verdeling van het inkomen (nog veel armoede).
6. hoge kosten van levensonderhoud en prijsinflatie (stijging).
7. te weinig overheidsingrijpen (overheidsbeleid te liberaal).

aanbevolen literatuur

Inleiding tot de Geografie van de Ned. Antillen - Hagg en Vermeulen.

michiel kok •

foto's: m. de graaff

a.p.a.-driessen:

„i don't want to kill, but i love to help die".

Op onze safari door onderwijsland, namen we deze keer de A.P.A. op de korrel, waarvan pater W. C. H. Driessen sinds 1971 directeur is. „Ik ken maar twee tijdschriften waarin de geïnterviewde volledig uit de verf komt, dat is de „New Yorker" en „Playboy", aldus pater Driessen, die desondanks wel mee wilde werken aan een vraaggesprek voor „Vorm". Wij hebben er nog over gedacht voor deze gelegenheid een speciaal aangepast nummer uit te brengen, met uitklapbare foto's e.d., doch dit was op korte termijn niet meer te verwezenlijken. Bovendien, met een beetje goede wil is er toch wel iets gemeenschappelijks te ontdekken tussen „Playboy" en „Vorm". Tevens sprak ondergetekende met de derdejaars studenten van de A.P.A., hoewel je natuurlijk eigenlijk niet met een groep spreken kunt: zoveel hoofden, zoveel zinnen. Wij hebben hierbij gespeurd naar gezamenlijke standpunten en ideeën en die bleken er toch wel te zijn. B.v. de organisatie van de A.P.A. vonden de studenden „nul komma nul" en hun grootste moeilijkheid bij de opleiding zagen zij in het feit dat de theorie, „Plato en Descartes", zoals een van hen het uitdrukte, vaak zo weinig toepasbaar is in de praktijk. (Datzelfde argument zullen hun leerlingen op de basisschool straks ook tegenover hun gebruiken t.a.v. het vak geschiedenis: „Wat heb je aan al die oude kerels, ze zijn toch allang dood").

door j. jutten

— Hoe kwam u zo op Aruba verzeild, pater Driessen?

W. Dr.: „Ik was op weg van Amerika, waar ik een tijdje aan een Summerschool had gewerkt, via Peru, naar m'n broer in Jemen. Toen ik toch in de buurt was, wilde ik uit toeristische overwegingen ook de Ned. Antillen even zien. Eenmaal hier, werd ik gevraagd een paar godsdienstlessen te geven. Sindsdien ben ik blijven plakken. En ik moet zeggen: het spijt me niets. Ik vind het mieters om op te treden voor jonge mensen. Dat is ook mijn enige binding met Aruba, er zijn nog steeds studenten die mij iets leren, of iets afleren.

— Waarom bent u pater geworden, was dat opgelegde dwang van huis uit, of wilde u het zefl?

W. Dr.: Nee, ik wilde het op 12-jarige leeftijd zelf al. Het interesseerde mij toen al een beetje achter de dingen te kijken. Voorzover ik dat nu nog kan nagaan, geloof ik dat ik in het priesterschap een mogelijkheid zag rustig, beschouwend bezig te zijn. Ik wilde geen „wereldheer" worden, geen kapelaan zijn.

— U bent nu toch anders wel aardig wereldheer, kapelaan van de A.P.A.

W. Dr.: Ja, maar het zou enigszins eigenaardig zijn, wanneer je als vijftigjarige dezelfde motieven had als een twaalf-jarige.

— Welke periode in uw leven ziet u zelf als bizonder belangrijk?

W. Dr.: Kijk, tijdens de oorlog zaten wij in Limburg tussen twee vuurlinies. De granaten vlogen van links en rechts over ons heen. Wij, Dominicaner monnikken in wit habijt, hebben toen zo'n beetje een heel dorp in leven gehouden door het eten te verzorgen. Ik was stoker van een bakkerij, gevestigd in een steenfabriek. Toen heb ik ontdekt, dat de mens belangrijker is dan het systeem, de structuur. Als het systeem in elkaar stort, kun je als mens nog heel veel doen. Het is mij daarbij ook opgevallen, dat die z.g. brave jongetjes vaak weinig karakter hebben en dat juist de moeilijke jongens verdomd waardevol werken in marginale situaties. De grootste beklemming van die tijd was, niet te mogen zeggen wat je denkt.

— Wat is het uiteindelijke doel van de onderwijzers-opleiding?

W. Dr.: Ik zie daarin twee aspecten; 1e de overdracht van cultuurgoederen, en 2e het houdingsaspect, het aankweken van een dusdanige houding bij de a.s. onderwijzer dat hij bereid is de eerste 20, 30 jaar te blijven studeren. Ik vind dan ook dat ik alles op alles moet zetten om de houding van de student, zoals die pas van het Colegio is gekomen, in deze zin te veranderen. Ik zie liever onrustige mensen, die nog wankelend de school verlaten, dan mensen die menen dat ze „afgestudeerd" zijn.

— Dat klinkt nogal status quo-achtig, vooral dat overdragen van cultuurgoederen. Vindt u niet dat de school een taak heeft t.o.v. de maatschappij, dat de school moet meehelpen de maatschappij te vormen, om te vormen en bij te buigen waar dat nodig is?

W. Dr.: Inderdaad moet de school het wordingsproces van de maatschappij begeleiden".

Op dat moment komt de heer Strick, leraar handenarbeid van de APA, het kantoortje waar dit gesprek plaats vindt, binnenstuiven met de volgende woorden: „Dat is toch geen doen, een kwartier tussenruimte man; volgend jaar wil ik geen middagschooltijden meer hoor". Na een paar sussende woorden van Driessen vertrekt Strick weer.

W. Dr.: Het beroerde is, dat mensen die iets willen wagen, vaak zo weinig steun krijgen. Wij cultuurmensen zijn voortdurend bezig een balanssituatie te zoeken. Al krijg je maar van twee of drie mensen steun, dat kan soms voor het leven bepalend zijn. Maar geweld, killing als methode om je doel te bereiken, verdomme nee, dat wijs ik af. Zowel van de Amerikanen als van allerlei guerillagroepen; geweld werkt niet, we moeten kunnen denken in vrijheid.
— Maar als er destijds in W.O. II geen geweld was gebruikt, was er voor u ook geen vrijheid van denken gekomen.

W. Dr.: Ja, dat is juist. Toch als je kijkt naar figuren als Nehru, Luther King, de Kennedy's . . . de boodschap maakt meer indruk wanneer je bereid bent er voor te sterven, dan wanneer je 'm met alle geweld wil opdringen. I don't want to kill, but I love to

help die.
— Een heel andere vraag: heeft u uw vaste benoeming al?
W. Dr.: Ik heb nooit een officieel contract aangeboden gekregen, evenmin als een aantal leraren hier op school. Dat is natuurlijk niet bevorderlijk voor de situatie. Ik vind wel dat er hier te weinig activiteit is op formeel gebied. Op gossip reageert men meestal sneller dan op officiële brieven, die blijven maanden en soms helemaal onbeantwoord. Dat werkt weleens verlammend.

— Wat heeft u in de loop der tijd het meest verbaasd hier aan de APA.
W. Dr.: Dat is het uithoudingsvermogen van mijn studenten, om in allerlei sociaal moeilijke omstandigheden vol te blijven houden. Geen Nederlandse of Amerikaanse student kan daaraan tippen. Iets anders wat mij opgevallen is, is dat leerlingen, leraren en directeur elkaar vaak verwijten maken op punten, waarop ze zelf te kort schieten.

— Hoeveel studenten heeft de APA?
W. Dr.: 113, maar het is te vrouwelijk, twee-derde vrouwen ongeveer.
— Vindt u dat een nadeel?
W. Dr.: Ja, ik vind het een nadeel als kinderen tot 12 jaar een vrouw voor de klas hebben, Vooral jongens, die moeten toch iets van kameraadschap kunnen beleven.
— Kan een vrouw geen kameraad zijn?
W. Dr.: Nee, nee, een vrouw voor de klas is toch meer de moederfiguur, daarmee kan een jongen zich moeilijk identificeren.
— Hoe is de toelatingsprocedure voor de APA, is er zoiets als een test of zo?
W. Dr.: Er is geen toelatingsprocedure; toegelaten worden zij die een diploma havo, v.w.o. of kleuterleidster A of B hebben.
— Hoeft u dan niet te selecteren, kunt u alle aanvragers plaatsen?
W. Dr.: Nou ja, in wezen is dit gebouw natuurlijk een onmogelijk onding. Maar we behelpen ons, en als je daar eenmaal mee bezig bent blijkt alles te kunnen. Tot nu toe hebben we nog niemand geweigerd wegens plaatsgebrek.
— Hoeveel onderwijzers en onderwijzeressen levert de APA dit jaar af?
W. Dr.: Negenentwintig doen er examen.
— En kunnen die allemaal werk vinden op Aruba? Zullen er niet binnenkort genoeg zijn?
W. Dr.: De officiële berichten en statistieken zeggen, dat er de eerste tien jaar genoeg plaatsingsmogelijkheden zullen zijn voor zeker dertig nieuwe onderwijzers per jaar. Mogelijk zullen er daarbij wel slachtoffers vallen onder de derde-rangers en gehuwde vrouwen. Maar één pedagogische academie van 120 studenten op een bevolking van 60.000 mensen is

(vervolg op pagina 10)

(vervolg van pagina 9)

een gezonde situatie, hebben deskundigen mij verteld.
— Prof. Gunning heeft eens gezegd: opvoeden zonder doel is misdadig. Momenteel is de situatie wat onzeker in het onderwijs, de staatkundige toekomst voor land en volk is onduidelijk; ervaart u dat hier op de APA ook als een handicap?
W. Dr.: Inderdaad. De grootste „misdaad" ligt echter bij de maatschappij, die afhankelijk wil blijven. Steeds maar weer wordt er steun, hulp en geld gevraagd. Nergens is de band zo sterk, als tussen onderwijs en doel van de maatschappij. De opvoeding, die de kinderen wil leren zelfstandige mensen te zijn, kan onmogelijk goed functioneren, als de maatschappij om afhankelijkheid blijft roepen", aldus pater Driessen.

En nu het gesprek met de studenten, de APA-nen. Over het algemeen zijn ze niet erg tevreden over de opleiding. Allereerst vinden ze het gebouw totaal ongeschikt en verder voelen ze zich eerder verlamd dan gestimuleerd door de studie.
Ze werken van tentamen naar tentamen en hebben maar een grote zorg: hoe kom ik door dat examen heen. Dat blijkt ook uit onderstaand gedicht, gevonden op het prikbord in de gang.

Apendicitis, flohitis, frustritis, EXAMINITIS.
Dokter staat met beide handen aan het hoofd,
er zijn geen middelen, wat te doen?
Leerkrachten, pedagogen, vakmensen, theologen,
ze zitten met hoofd tussen de handen.

Hoe wordt het gezeur uit de wereld geholpen?
Studenten kijken elkaar met diepliggende ogen aan,
geef dat even door, typ dit even voor me,
leen me dat boek, ik heb honger, even weg.
Er wordt overal hard gewerkt, tot diep in de nacht.
Lopen op het hoofd, jokes, geschrei, geroep, ruzie.
We lijden allemaal aan examinitis, dokter.

Zou het volgende medicijn niet helpen, heren:
COACHING - COACHING - COACHING - COACHING.
FAJDYMAI.

— Die goed betaalde baan, waarbij je je binnen drie jaar een nieuwe auto kunt aanschaffen, is dat de voornaamste beweegreden om onderwijzer te worden.
St.: Nee, onvoorstelbaar zeg, het gaat toch immers om mensen!
Nee, wij hebben het in onze hand, dat de kinderen van nu het beter krijgen dan wij hebben gehad. Wij hebben nooit geleerd ons te uiten, wij moeten de kinderen de kans geven zich te ontwikkelen, te ontplooien.
— Jullie willen het dus anders doen dan we gewend zijn. Waarom hoor je zo weinig van jullie ideeën, hetzij in de realiteit, hetzij in publikaties?
St.: Hier vallen we weer terug op wat net al gezegd is: de studie neemt ons volledig in beslag. Bovendien moeten wij oppassen met wat we doen. Als we niet doen wat er wordt gezegd, snijden wij onszelf in de vingers. Daar zijn wel voorbeelden van. Bovendien merk je dan ook vaak dat je alleen staat, dat de anderen je in de steek laten. En als we hier op de APA eens wat anders willen wordt er vaak gezegd: „Dat kan niet, want dat staat in het Blauwe Boek."
— Als jullie later voor de klas staan, moeten jullie de kinderen dan alleen lezen, schrijven en rekenen leren, of vinden jullie het ook tot je taak horen middels het onderwijs aan de maatschappij te bouwen?
St.: Zeker moeten wij aan de maatschappij bouwen. Zoals het nu is, is iedereen maar voor zichzelf bezig. Dat zie je hier zelfs op de APA. Wij kennen elkaar nauwelijks. Eenheid is er vrijwel niet. Wij moeten de kinderen leren samen te werken en samen te leven want alleen dan kan een maatschappij goed functioneren."

Mijn hond had wormen, kreeg een kuur:
Twee pillen om de zoveel uur.
En 'k vroeg mij af wat iemand geeft
Wanneer een wòrm eens wormen heeft.

ERNST

199 kinderen van 6 tot 9 jaar met leermoeilijkheden

Enige tijd geleden is er een rapport verschenen van de landspsychologische dienst te Curaçao met als titel: „Een onderzoek onder kinderen met leermoeilijkheden op Aruba". Over het onderzoek zelf wil ik het niet hebben, maar de conclusie uit dit RAPPORT IS ZEER VERONTRUSTEND! Het onderzoek heeft plaats gevonden onder kinderen van 6 tot 9 jaar. Eindconclusie (het rapport kunt u vinden in de VLA-bibliotheek): 152 kinderen van 28 onderzochte scholen zijn gediagnosticeerd als L.O.M.-kind. Daar komen 47 kinderen van 9 niet onderzochte scholen naar schatting bij. Zodat wij op een totaal van 199 kinderen komen. Nauwkeurige gegevens kunt u vinden in het rapport.
Wat gebeurt er met deze kinderen op de basisschool? Wat kunnen wij voor deze kinderen doen?
De L.O.M.-commissie, bestaande uit: mej. F. Kelly, de heren H. Chin, M. du Puy en A. C. v. Galen zijn reeds enkele jaren bezig de aandacht op deze kinderen te vestigen. Er is veel vergaderd, er zijn lezingen gehouden, een een film vertoond, veel brieven geschreven, een gedeelte van onze groep heeft op Curaçao een L.O.M.-school bezocht, contacten gelegd met andere scholen, met een uitgeversmaatschappij enz. We mogen zeggen dat de belangstelling voor deze groep kinderen groeiende is. Er blijven nog vele werkzaamheden over:

- *voorlichting ouders.*
- *voorlichting scholen.*

Verder het voornaamste probleem: in welke vorm kunnen wij deze kinderen het beste helpen? Hoe moeten wij deze kinderen opvangen?
Er zijn verschillende mogelijkheden en oplossingen. Aan elke oplossing zitten voor- en nadelen.

Moeten wij: Een L.O.M.-school oprichten,

een L.O.M.-klas bij elke school,

remedial teaching,

het HELE BASISONDERWIJS VERANDEREN?

De discussie rond de wijze van hulp is nauwelijks op gang gekomen.
Ook de basisschool is voor deze kinderen verantwoordelijk, ook zij moeten een oplossing zoeken.
Iedereen kan iets voor deze kinderen doen. Laten wij niet te snel zeggen, „Ik heb geen verstand van deze kinderen." U ziet ze elke dag in de klas, het zijn gewone kinderen die een andere methodiek vragen om te leren lezen.

HET L.O.M.-kind (B.B.O.-kind) IS GEEN HOBBY VAN EEN PAAR ONDERWIJZERS, (al denken sommigen dat), waar de basisleerkrachten geen verstand van hebben, maar kinderen die u dagelijks ontmoet en die uw speciale hulp nodig hebben. Als u zich op vreemd terrein voelt als u over deze kinderen spreekt dan isoleert u ze nog meer.

Een B.B.O.-leerkracht is fout als hij een discussie besluit, met wie dan ook, met deze woorden, „Daar heb je geen verstand van". Hierdoor vervreemden zij het B.B.O.-kind van de „normale" leerlingen.
Tot slot hopen we dat u, naar aanleiding van dit artikel, nieuwsgierig geworden bent naar wat wij onder het L.O.M.-kind verstaan.
De negatieve indicaties: het mag niet doof, blind, imbeciel, minder begaafd, zijn, enz.
De positieve indicaties zijn: gegevens die men via de testen binnen krijgt, de typische taalfouten die deze kinderen maken.
Als we deze kinderen ontmoeten zeggen we: „De leerresultaten komen niet overeen met de leerverwachtingen die we van ze hebben."
We kennen ze wel, ze maken een intelligente indruk, maar het lukt ze niet bij normaal onderwijs op de basisschool.

a. c. van galen

grawata

Vorm heeft één abonnee.

•

„Het B.C. is geen filantropische instelling", aldus een vertegenwoordiger van het openbaar schoolbestuur tijdens een vergadering tussen VLA en schoolbesturen. Dit n.a.v. een vraag van de VLA of het BC wilde bijdragen in de kosten van de studiereis van de l.o.m.-groep naar Curaçao.

•

De Commissie Samenstelling Toelatingsexamen 1973, waarvan sommige hoofden van scholen zich veel hadden voorgesteld, is na een bestaan van vijf dagen ter ziele gegaan.

•

Zou het geen overweging verdienen van de VLA, om in navolging van het bedrijfsleven eens te gaan denken over cao's, die door de VLA met de werkgevers worden afgesloten, namens de verschillende categorieën VLA-leden?

•

Kleuterleidsters hebben vaak geen zin om in de eerste klas te staan omdat ze van collega's die wel in de eerste klas staan nogal eens horen dat ze door de hoofden van scholen niet zo goed behandeld worden.

•

Voor het basisonderwijs zullen komend schooljaar geen mensen uit Nederland worden gehaald.

•

Vorm looft een boekenbon uit voor de beste suggestie, hoe de Nederlandse Antillen moeten gaan heten na de soevereiniteitsoverdracht. Voor Aruba hebbebben we al een aardige inzending ontvangen: Nieuw Urk.

door g. j. kolmus

maatschappijleer: linkse indoctrinatie?

het beestje moet een naam hebben

Sinds 1963 wordt dit „vak" op de scholen voor voortgezet onderwijs verplicht gegeven. Het schijnt dat het onder de meest ongunstige omstandigheden moet worden gegeven, waardoor men volgens de heer S. C. Derksen[1]) op vele scholen maar wat aanrotzooit. Ook over de naam van dit vak is men het niet eens. Doorgaans kon men kiezen uit: **Maatschappijleer, Maatschappelijk Inzicht** en **Maatschappelijke Vorming.** De werkgroep Maatschappelijk Inzicht N.O. te Aruba, die veel werk heeft verricht voor de uiteindelijke onderwijspraktijk van dit vak[2]) koos voor INZICHT, terwijl de heer Derksen VORMING beter vindt dan LEER. M.i. is vorming ook juister, daar dit vooral wijst op het vormen van een **houding** naast het leren **maatschappelijk handelen.** In dit stukje blijf ik dit vak echter maatschappijleer noemen, omdat deze naam al ingeburgerd is. Leren helpen maatschappelijke problemen op te lossen. Vaak hoor je de kreet dat **mensen niet maatschappelijk geëngageerd** zijn; hoe vroeger je je leert engageren hoe beter. Daarom is het niet zo gek om met maatschappijleer op de basisschool te beginnen. In de didactiek van de zaakvakken komt slechts af en toe de vormende waarde van bijv. het vak geschiedenis naar voren. Geschiedenis zou dan vooral opvoeding of vorming tot vrede" moeten zijn[3]). „Ongevormd" doet het aan dat dit vak als „linkse politieke indoctrinatie[4]) gezien kan worden. Terecht wijst de heer J. de Graaff op het feit dat het de taak is van de leerkracht, zijn pupillen kritisch over de maatschappij te leren denken[5]). Vorming echter wil méér: de leerlingen leren ook **iets aan die maatschappij te doen.** Uiteraard is dit geen eenvoudige zaak. In dit stukje zomaar wat losse gedachten.

maatschappelijke vorming heeft altijd bestaan

Onder het mom van „wie de jeugd heeft, heeft de toekomst" vindt maatschappelijke vorming al eeuwen plaats. Leiders die slim zijn, kennen de „kneepjes" van deze vorming wel: politieke jeugdverenigingen, actiegroepen enz. Het heeft iets weg van sensatie, reclame, demagogie. Zowel „links" als „rechts" heeft dit ingezien, afgezien van de vraag wat deze indeling inhoudt. Zo zijn vele Europese kostscholen conservatief maatschappelijk vormend bij uitstek, terwijl de ontelbare buitenschoolse jeugd-actiegroepen de andere pool vormen. Kenmerkend is vaak de **eenzijdigheid** en dat zou mogelijk tot „indoctrinatie" kunnen leiden. Met Maatschappijleer -op- school wil men juist de leerlingen óók leren een zekere „weerstand" op te bouwen tegen allerlei misleidende indoctrinatievormen. Leren niet te vroeg juichen (liever nooit) als een leider uit je eigen maatschappij met een kreet komt. Maar zelf zul je ook moeten leren niet met kreten te komen.

Als een nieuwe film is het vak in het nieuwe schooltheater gaan draaien. Loek Zonneveld[6]) noemt in zijn artikel over maatschappijleer een aantal fraaie titels van leerboekjes: „Samen bouwen, Hoe leven wij, Op weg naar volwassenheid, Mens en Gemeenschap". Ga zo maar door! En op pag. 169 zegt hij: „Zo ontstaat een samenhangend beeld van de „lieve" samenleving, waarin iedereen het beste met iedereen voorheeft.[6]) Hij noemt dit beeld vervalst, de werkelijkheid ziet er blijkbaar niet zo lief uit. Als de kinderen deze maatschappij hebben „ingezien", dan kun je je nog afvragen: „So what?" Inzien is goed als er ook mee bedoeld is: een **houding**sverandering en een **wils**vorming om mee te helpen aan het oplossen van maatschappijproblemen.

wat laat je zien?

In ieder geval gaat het dus om de maatschappij, om kennis daarvan. Vaak zit in dat „vertrouwd maken met de maatschappij" iets van aanpassen. De moeilijkheden binnen die maatschappij zijn juist aanpassingsproblemen van allerlei groepen in die samenleving. Dagelijks vinden er veranderingen plaats, al of niet door conflicten veroorzaakt. Het scherp leren zien van de problemen en het leren zoeken naar oplossingen voor die problemen kan niet vroeg genoeg geschieden. Maar vooral het **trainen van een sociale gevoeligheid.** Informatie over „het gezin"[7]) is belangrijk, maar welke problemen kennen de gezinnen hier en nu? Hoe zal het toekomstig gezin zijn? Welke invloeden zijn te bespeuren van het buitenlandse gezinsleven? Hebben de gezinsleden problemen op gebied van: **inkomen,** waardoor sommige kinderen niet genoeg te eten krijgen en op school één warme maaltijd per dag nuttigen op kosten van een liefdadige instelling? **Werkeloosheid** die tot de reeds toegenomen criminaliteit leidt; wat doen ze daar bij die high flying parks? Is de maatschappij bevooroordeeld? **Generatieconflicten,** die tot tragische gezinsverhoudingen leiden. Hoe gaat het verder met de ongehuwde moeder. Met de weeskinderen. Met de onverzorgde, soms zieke bejaarden? Drank, drugs, sexualiteit, spiritu.

Dit zijn zo wat dwarsstraten. Zijn er nog voorbeelden uit andere landen te noemen? Men ontdekt dat zijn eilands- of landsproblemen wereldproblemen zijn, zoals mevr. Van Steen[7]) wil. Die mondiale neiging bestaat vaak reeds. De borden bij de Aruba Libertadmanifestatie spraken voor zich: Biafra, Nieuw-Guinea, Zuid-Molukken.

De **bronnen van kennis** zijn de **nieuwsmedia** en **wij zelf.** Informatie dus ook uit ons leven gegrepen. Wij, die zo vaak op vakantie gaan in de nabije Latijns-Amerikaanse en Caribische landen. Misschien kunnen kinderen ook wat over hun vakantie vertellen. Wat heb je daar gezien? Een uiteenrafelen van verhalen: Hoe komen die mensen zo arm, waarom stelen ze? Zou daar iets aan gedaan kunnen worden?

hoe laat je het zien?

Hoe bieden we het probleem aan de leerlingen aan ter bestudering? **„Praten over je zelf"** is vooral voor jonge mensen een geliefde bezigheid. Over je eigen situatie: thuis, op school, in je straat of buurt. Praten over je toekomst, over je land, de wereld. Hoe emotieler de reacties (gevoelens zijn feiten) van de leerlingen zijn, des te waardevoller de discussie. En emotioneel word je vooral als iets je echt raakt, als het vooral over je zelf gaat zonder dat je weet dat het maatschappijproblemen zijn. Op dit laatste wijzen is de taak van de leerkracht, de discussieleider die een eerlijke, openhartige band met de groep zal moeten opbouwen. Het is geen eenvoudige taak wanneer je als probleem stelt waarom Andres in zo'n grote auto naar school gaat en José moet lopen zonder ontbeten te hebben. Dit bijv. als inleiding voor een discussie over armoede. Wie durft een maatschappijleerexcursie aan met de bus vanaf Malmok via de Village tot „Naked City"? Welke discussie zou deze excursie trouwens moeten voorbereiden? Klassenstelsels, rassenstelsels, derde wereld, revolutie? Misschien kunnen we een rotte plekkenwereldkaart maken. En dan nog hoeft de opgedane kennnis geen juiste invloed te hebben.[10]) Als men de mening is toegedaan: „armoede komt door domheid" verandert die mening echt niet door[8]) een interview met deskundigen die „uitbuitingsvraagstukken" bestudeerd hebben, of door een ontmoeting met arme mensen zelf.

het eerste boekje is klaar

Na veel werk verricht te hebben is het eerste boekje [7]) van de werkgroep Maatschappelijk Inzicht N.O. klaar. De werkgroep gaat verder. Gelukkig wordt er aan dit vak veel gedaan. Hopelijk wordt het vak niet te „boekgebonden" en wordt ook uit de krant en uit „ons eigen leven" stof geput. Een aantal moeilijkheden blijven bestaan:

- discussies lukken niet, vooral door het taalprobleem, terwijl juist gevoelsmatig gepraat dient te worden!
- is het wel verantwoord dat juist maatschappelijke leiders „buitenlanders" zijn? Voelen de leerlingen zich vrij in het uiten van hun mening?
- hoe houdt de leerkracht zichzelf in de hand, indoctrineert hij toch niet? Of is hij op privé of politiek terrein bezig. Wat is dat? Mag dat?
- is het denken van de leerkracht niet „vreemd-westers" en wordt dit denken in het „verdere leven" van de leerling niet gebruikt omdat het toch niet in zijn leven past.

Een oplossing zoeken voor het pocopocoverschijnsel in de bureaucratie.[9]) Dit verschijnsel is een import-produkt. Voor de Amerikaanse Texas „manager" is Nederland misschien ook een pocopocoland.

Er is nog veel meer te noemen. Mogelijk is het vak op zich zelf al een typisch noordeuropese vondst, wie weet. **Je zou dan een niet-westerse maatschappijleer moeten maken.** Een en ander zou een nadere studie waard zijn. In ieder geval is het geen „linkse indoctrinatie": Bekijk het even!

g. j. kolmus •

literatuur

1) Drs. S. C. Derksen, lid staatscommissie modernisering Leerplan Maatschappijleer, Meppel: „Maatschappijleer in voortgezet onderwijs": **Ernst ot Lachertje?** Resonans, algemeen onderwijsblad, dec. 1791 pag. 14 e.v.

2) Notulen van de vergadering Werkgroep Maatschappelijk Inzicht N.O. van 7 nov. 1972.

3) Zie bijv. **„Vrede", een uitdaging** aan de opvoeder van vandaag. Tilliburgis, studium generale van de Katholieke Leergangen. Tilburg 1970.

4) In Vorm febr. 1973 pag. 13 wijst de heer H. J. Mulder op het verzet tegen de toenemende **linkse politieke indoctrinatie,** die onder het mom van Maatschappijleer het onderwijs is binnengeslopen.

5) In Vorm maart 1973 pag. 15 wijst de heer J. de Graaff op de **voorbereidende taak van de school** op de maatschappij.

6) Loek Zonneveld: „Maatschappijleer als **preventief politiewerk",** pag. 166 e.v. In: Vernieuwing van opvoeding en onderwijs ts nr. 311 dec. 1972. Hij benadrukt hierin de **politieke** vorming uitgaande van trieste maatschappelijke problemen.

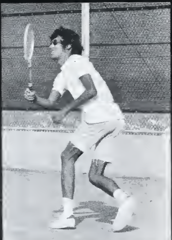
7) In Vorm febr. 1973 pag. 8 wijst mevr. T. van Steen op het door de werkgroep M.I. gekozen thema „Het gezin", m.i. is het voor dit vak beter uit te gaan van een **probleem.** Zo actueel mogelijk, b.v. de vorig jaar in een put gevonden baby.

8) In „Leren op school" van C. F. van Parreren (Groningen 1970) wordt op pag. 75 gewezen op het feit dat **invloed van informatie op houdingen beperkt is.** Vooroordelen zijn b.v. door voorlichting niet afdoende te bestrijden. Men blijft bij de „oude", vastgeroeste opvatting.

9) In Vorm van febr. 1973 pag. 9 klagen Theresia Croes en man over trage werkwijzen, het poco-pocoverschijnsel. Men kan slechts vermoeden dat verblijf in een ander land ook invloed heeft op houding en gedragingen. T. M. Croes evenwel (Vorm maart 1972, pag. 22) wijst juist op een zekere „vervreemding". Antillianen, die leidinggevende functies bekleden, hanteren **Nederlandse maatstaven in hun doen en laten.** Dit kan een bron van conflicten zijn.

10) Een zeer lezenswaardig artikel van Hylke Tromp: „Hoe werkt dat eigenlijk", notities over **verandering van opvatting.** Hij onderscheidt 3 opvattingen: je afzijdig houden, polariseren, integreren. Integreren als **leren verwerken van informatie.** Het opnemen in je eigen wereldbeeld, het herzien van je eigen opvattingen.

g. j. kolmus •

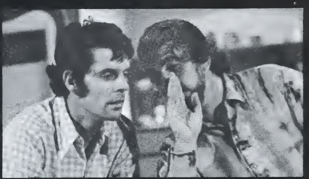
Onlangs werden wedstrijden gehouden tussen Pova, Dosva en Teachers United. T.U. wist de beker te veroveren op Pova, de winnaar van verleden jaar. Links ziet u Dennis Henriquez in actie en rechts bieden wij u een kijkje in de douaneclub, waar T.U. strijdt met vertegenwoordigers van Dosva.

23 maart j.l. ging „VLINDERS ZIJN VRIJ" in première in Cas di Cultura. Bij dit toneelgebeuren waren vijf VLA-leden betrokken. Wij feliciteren mevr. De Jong, Roos en de heren Gerfin, Bouwmeester, Stroeken en De Graaff met het resultaat.

foto's: m. de graaff

hockeyt u ook al?

Gelezen die verslagen over hockeywedstrijden in de „Amigoe"? Of heeft u zelf al gekeken op het Caribeveld? Want daar speelt de Arubaanse Mixed Hockey Club elke donderdag. Deze club bestaat nog niet zo lang, maar dank zij hard werken van bestuur en allereerste leden is er al het een en ander tot stand gekomen. Zoals een grote, enthousiaste jeugdafdeling in Oranjestad, een wat kleinere jeugdafdeling in San Nicolas en een gestaag groeiende seniorenafdeling (van dames en heren!), die traint in Oranjestad.

Het clubblad „De Wekker" verschijnt twee maal per maand met mededelingen over te spelen wedstrijden voor senioren en junoren, wedstrijdverslagen en natuurlijk wat theorie over het hockeyspel.

De training voor senioren is vastgesteld op donderdagmiddag van 5.45 - 7.15 op het Caribeveld, Camacuri 3, Oranjestad.

De contributie bedraagt f. 5,— per maand, echtgenotes en kinderen half geld.

Ook al is het lang geleden, dat u een stick in handen had, probeert u het weer eens, u zult zien hoe vlug u opgenomen wordt in de enthousiaste kring van hockeyers!

Inlichtingen voor de senioren geven: de heer G. van Wieringen (voorzitter), Pindastraat 5, tel. 2597; de heer W. Donker Curtius (wedstrijdsecretaris), Dadelstraat 30, tel. 1914; voor de junioren: afd. Oranjestad: mevr. J. van Battum, Nassaustraat 136, tel. 3995; afd. San Nicolas: de heer S. Versleyen, Congoweg 85, tel. 5981. Tot ziens!

ingezonden stukken

ingezonden stukken
ingezonden stukken

l.s.,

Departamento pa Kultura i Edukashon Aruba, gustosamente kie rekomendá lektura di e artíkulo adhunto aki, skirbí pa Dr. P. Wagenaar Hummelinck, kende ta un persona masha konosí aki pa e trabou ku el a hasi riba tereno di investigashon. Tempo ku e revista Nieuwe West-Indische Gids a kuminsá, interes di nos mes hendenan tabata poko pero awor ku kasi mei siglo a pasa, e interes pa tal investigashon a krese i ta krese dia pa dia mas serka nos. Awor mas ku nunka lo ta di rekomendá pa duna un man pa no laga e trabou di mei siglo kaba na nada.
Hasta lo ta un satisfakshon tanto pa nos komo pa nan di demostrá den un of otro manera, pa yuda mantene sea den forma di un donashon, o talbes suskribí na tal revista, pa asina demostrá e apresio i interes ku nos tin pa investigashonnan sientífiko di nos islanan i di Aruba en partikular.
Gustosamente lo mi kie hasi un apelashon na Bo persona (grupo, empresa of organisashon) pa reakshoná riba e petishon aki, yama nos na ofisina di Kultura i Edukashon, telefon 3207, i asina duna nòmber sea komo suskriptor of donante di tal revista pa asina por komuniká esaki ku Dr. P. Wagenaar Hummelinck, kende sin duda lo komprende ku e trabou hasí pa é i su grupo di investigadornan no ta en bano i ku Aruba sa di apresia tal trabou. Di antemano danki pa kooperashon.

Sinseramente,
Hubert Booi,
Departamento pa
Kultura i Edukashon

P.S.
Inskripshon ta Nf. 17,50 pa aña (Florin Hulandes).

om het voortbestaan van „de nieuwe west-indische gids"

De West-Indische Gids werd in 1919 opgericht. Sindsdien is de staatkundige positie van Suriname en de Ned. Antillen gewijzigd, maar onveranderd bleef het standpunt van de gids slechts bijdragen van blijvende waarde te publiceren: goed gedocumenteerd, wetenschappelijk verantwoord, leesbaar en goed verzorgd. Dit bleef de kracht van ons tijdschrift, maar mede hierdoor werd de exploitatie ook steeds moeilijker.
Toen de uitgever, de firma Nijhoff, zich gedwongen zag de exploitatie op een meer zakelijke wijze te voeren, werd een „Fonds West-Indische Gids" opgericht — een Stichting waarvan de naam later in „Fonds Nieuwe West-Indische Gids" werd veranderd.
Het doel van dit Fonds is „de uitgave van het tijdschrift . . . financieel te steunen . . . door middel van bijdragen, te ontvangen van officiële en niet-officiële personen.
Een aantal jaren heeft dit Fonds, mede dankzij een jaarlijkse subsidie van de Sticusa, het exploitatietekort grotendeels kunnen opvangen. Thans is dat niet meer het geval. De laatste twee jaargangen (48 en 49), konden slechts worden gepubliceerd, doordat de „Natuurwetenschappelijke Studiekring voor Suriname en de Nederlandse Antillen" de kosten van de uitgave van enkele omvangrijke bijdragen op zijn terrein en dat van de „Natuurwetenschappelijke Werkgroep Nederlandse Antillen" voor zijn rekening heeft genomen, alsmede door een garantie van particuliere zijde. Fonds en redactie vinden het een onaanvaardbare gedachte, dat de Nieuwe West-Indische Gids zou moeten ophouden te bestaan in een tijd waarin wetenschappelijk verantwoorde informatie over Suriname en de Ned. Antillen nog steeds zeer nodig is. Zij doen derhalve hierbij een dringend beroep op de lezers hen aanwijzingen te geven, of middelen te verschaffen voor de voortzetting van dit tijdschrift door een abonnement te nemen, abonnees te werven, of door donaties en garanties. Van de resultaten van dit verzoek zal het afhangen, of de Nieuwe West-Indische Gids na zijn 49ste jaargang al dan niet zal kunnen worden voortgezet.

Namens Fonds en Redactie,
P. Wagenaar Hummelinck
J. H. Westermann.

Adres: Sweelincklaan 84, Bilthoven.

drux

In de schoolbussen wordt marihuana gerookt, bij sommige scholen wordt er gehandeld in rokertjes. Ouders horen ervan, zijn ongerust en doen er niets aan. Kollega's weten ervan, doch er wordt niets gedaan. Er wordt op scholen wel eens gewaarschuwd tegen het gebruik van hard en soft drugs, er kan ook een commissie worden opgezet en een der serviceclubs heeft al eens een boekje met akelige waarschuwingen uit laten delen. Wat is echter het effect ervan? Het is hoogstens een gratis reclame, iets doen wat niet màg is altijd „in".
Neem de anti-longkankerpropaganda in gedachten en kijk dan naar al die opgewekte rokers om u heen. „Ook al aan de sigaar?" Als het werkelijk de bedoeling is om er iets aan te doen, dan is aan te bevelen wat ergens in de States blijkens een stukje in de Times is ondernomen, na te volgen: tipgevers belonen om handelaren te pakken te krijgen. Het bleek dat er genoeg tipgevers te vinden waren, mits hun anonimiteit gewaarborgd kon worden, en dat kon. Omgewerkt naar plaatselijke omstandigheden kan het aldus werken:
In de drie talen worden gestencilde oproepingen op scholen uitgedeeld waarop een telefoonnummer (politie, afdeling recherche, indien voor het idee gevoeld wordt, of anders een VLA-lid) is vermeld en vervolgens hoe, zonder de eigen naam te noemen, een handelaar of tussenhandelaar kan worden genoemd, liefst met bewijzen,

daar de beloning uitsluitend wordt gegeven aan degene wiens informatie aanleiding geeft tot een arrestatie. Daarna dient de tipgever een schuilnaam op te geven. Hij krijgt de opdracht op een vastgestelde datum op een bepaald uur wèèr te bellen, met het noemen van zijn schuilnaam. Heeft een actie, dank zij de verkregen inlichtingen succes gehad, dan krijgt de tipgever te horen waar en hoe hij zijn f. 25,— (of f. 50,—) in ontvangst kan nemen, zonder dat iemand weet dat hij de tipgever was. Uiteraard kan de anonieme tipgever daartoe ook voorstellen doen. Alleen een algemene bekendheid aan zo'n actie werkt al zuiverend en het grote voordeel is, dat dan de sleutelfiguren worden gegrepen. Voor de vreemdelingenpolitie of de doeane lijkt 't me ook 'n heel aardige gedachte om een figuur, die betrapt wordt op het in het bezit hebben van verdovende middelen, een bladzijvullende, knalrood stempel „DRUGS" in z'n paspoort te geven. Daar hebben de rakkers niet van terug.

h. j. m. mulder

schriftelijk onderwijs

Vanwege alarmerende berichten dienaangaande het volgende verzoek: heeft u ervaringen met de A.O.I. (Antilliaanse Onderwijs Instellingen) opgedaan? Aangezien de A.O.I. netzomin „Antilliaans" is als de E.E.G. zijn we zeer benieuwd naar uw bevindingen, positief of negatief. Stuur s.v.p. een briefje naar de redactie dezes; uw informatie zal als vertrouwelijk worden beschouwd, uw naam zal niet worden genoemd, uw schrijven zal zelfs vernietigd worden na het verschijnen van een eventueel artikel over deze affaire. Voor degenen die nog niet begonnen, doch het voornemen hadden in zee te gaan met de A.O.I., of welke instelling voor schriftelijk onderwijs dan ook, geldt deze waarschuwing: bezint, eer ge begint. Voor dat je het weet loopt het cursist-zijn van een opleiding uit op het geabonneerd zijn op een tijdschriftje, een bijzonder dúúr tijdschriftje, dat wèl.

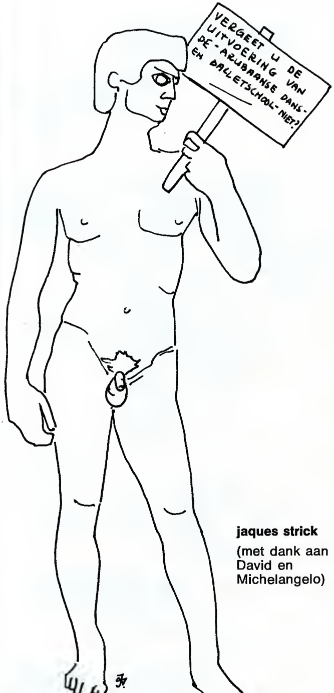
h. j. mulder

huizen repareren met diploma

Onlangs circuleerde er een brief op de Kennedy-school, die nogal wat opschudding veroorzaakte.
In die brief zette de direkteur uiteen, dat een maatschappelijk werkster het plan had opgevat een aantal (8) woningen te repareren voor mensen die dit niet kunnen betalen. Daartoe verzocht zij de Kennedy-school om medewerking, waarbij zij dacht aan technische leerkrachten die zich met een groepje leerlingen hiervoor zouden willen inzetten, in de vakantie. De brief gaat dan verder: „Zij dacht in eerste instantie aan Antilliaanse leerkrachten, maar aangezien wij geen bevoegde, ervaren Antilliaanse leerkrachten hebben, is haar TEN STERKSTE AFGERADEN, deze vraag voor te leggen aan onze assistent leerkrachten". Vervolgens legde de direkteur deze vraag voor aan zijn, wel bevoegde en ervaren, niet-Antilliaanse leerkrachten. Zowel enige Antilliaanse, als enige Nederlandse leerkrachten die hierbij betrokken waren, waren nogal verontwaardigd over de brief. Heb je echt een diploma nodig om een paar karweitjes in huis op te knappen? Of had de direktie andere motieven om de maatschappelijk werkster ten sterkste af te raden de Antilliaanse leerkrachten te vragen?
Zoals het nu wordt gesteld lijkt het in ieder geval een onderschatting van deze leerkrachten. Dit is des te vreemder, wanneer men weet dat een deel van die assistentleerkrachten over enige weken examen doet en dan dus wel bevoegd is..
En wat díe ervaring betreft: zou dat echt een onoverkomelijk bezwaar zijn? Eén van die assistent-leerkrachten heeft notabene al zes huizen gebouwd.

johan jutten •

de gewraakte poster

jaques strick
(met dank aan David en Michelangelo)

Het bestuur van de Arubaanse Dans- en Balletschool heeft onlangs een affiche voor een dansuitvoering afgekeurd. De affiche werd afgekeurd, omdat er een figuur op voorkwam die naakt was. Inderdaad vroegen wij ons al geruime tijd af, waar het met Aruba naar toe ging, het verval der zeden neemt hand over hand toe. Daarom is het goed, dat er eens krachtig ingegrepen wordt. Bravo! Het dansprogramma vermeldde o.a. de onderwerpen oorlog en drugs. Om u zelf te laten beoordelen, hoe ergerlijk zo'n blote figuur is, hebben wij er hierbij een afgedrukt. N.B.: dit is een exemplaar, zoals ze er meestal uitzien **voordat** ze de oorlog ingestuurd worden.

red •

primeur voor de antillen

***Juwelier* KAN**

brengt als eerste op de Nederlandse Antillen het nieuwste elektronische horloge

ETERNA SONIC

Voor mensen die met secondes werken is dit het enige werkelijk nauwkeurige horloge.

Nauwkeurig tot op ongeveer 30 seconden per maand. Een batterij draagt zorg voor de energie van het uurwerk, toereikend voor een jaar.

Voor de grootste precisie naar **KAN**
Vraagt vrijblijvend naar de

ETERNA SONIC